

Govern d'Andorra

MEMÒRIA ANUAL

Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves

Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública
Andorra la Vella 15 de gener del 2024

Informe

MEMÒRIA ANUAL

2023

MINISTERI D'AFERS SOCIALS I FUNCIÓ PÚBLICA

Índex

Índex.....	3
Justificació de la memòria	4
Objectius.....	6
Població atesa	7
Programes, activitats i grups	9
Convenis i/o col·laboracions.....	13
Dades quantitatives	14
Avaluació qualitativa.....	30
Propostes de millora.....	35
Annex	36

Justificació de la memòria

Aquest document pretén recollir les dades més significatives d'aquest any 2023, que giren entorn als i les joves tutelades i extutelades residents als habitatges. Cal destacar que enguany s'ha caracteritzat per l'adaptació del servei a l'atenció a la discapacitat. És per aquest motiu, que davant l'increment d'aquest col·lectiu s'ha realitzat una adaptació del Projecte Educatiu d'Emancipació. S'han fet adaptacions en la metodologia de treball basades en el model social actual d'atenció a la discapacitat, el qual dona suport a un concepte de vida independent que es basa a situar a la persona amb discapacitat en igualtat de condicions i oportunitats en qüestions de drets.

Cal destacar que el seguiment efectuat aquest 2023 s'ha caracteritzat per les següents línies d'intervenció:

- Models de suport als i les joves discapacitades: Són aquells que aborden les necessitats úniques de l'individu, centrant-se en les seves fortaleces i habilitats, escollides per la persona i que s'entreguen a la comunitat fomentant la inclusió i la participació.
- Planificació centrada en la persona: És un model d'atenció que tracta d'escollir, dins el possible, la millor atenció a les persones: acompanyant-les, donant-los suport, fent-les participar en la presa de decisions respecte a la seva vida, des dels vessants de l'atenció psicològica, sanitària i social.
- Acompanyament des de la vinculació: Intervenció fomentada en la teoria del vincle de Jhon Bowlby així com el desenvolupament teòric de Jorge Barudy.
- Acompanyament psicològic i estudi de la funcionalitat dels i de les joves: Realització d'un estudi i valoració del perfil de cada jove a través d'un estudi de funcionalitat. A partir d'aquesta anàlisi s'estableix l'estil de vinculació del o la jove que permet a l'equip definir les estratègies d'intervenció i els objectius a treballar.
- Acció tutorial: Espai de trobada individual on poder treballar els objectius que s'han establert de manera individual.

- Àmbits d'intervenció des de la quotidianitat: Intervenció tenint en compte els diferents àmbits de la persona, per tal de garantir una intervenció integral.
- Projectes de vida individualitzats: Objectius propis de cada jove a assolir durant el procés d'autonomia per facilitar una futura emancipació.
- Processos de transició: Acompanyament al jovent en el canvi de recurs, tant a l'entrada com a la sortida d'aquest. Per aquest motiu, s'acompanya de forma individualitzada en la realització del cercle de relacions a fi de treballar amb els suports i la història de vida.

Finalment, cal destacar que la intervenció s'ha emmarcat dins la normativa vigent de referència, més concretament en la Llei 6/2014 de serveis socials i sociosanitaris. Concretament, es troba recollit en el capítol tercer, formant part de la Cartera de serveis socials i sociosanitaris, en l'article 20, apartat 2B. Aquest article exposa que el servei d'habitatges tutelats “és el servei social que ofereix acolliment en un conjunt de petits habitatges, on s'ofereixen serveis de suport a les persones que, per circumstàncies sociofamiliars o per situació de dependència moderada, temporal o permanent, no poden viure al seu domicili”.

A més, està emmarcat també en la Llei 14/2019 dels drets dels infants i els adolescents aprovada el 2019 que pretén que els i les joves siguin els protagonistes de la seva vida i preguntin les decisions per crear el seu futur. Concretament, a l'article 121.

El Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves, en concret, se cenneix en l'objectiu número 3: “garantir una vida saludable i promoure el benestar per a tothom a totes les edats”. Així doncs, aspectes com fomentar una alimentació conscient, l'esport, garantir l'espai per l'oci, promoure el reciclatge, donar un suport emocional o apoderar el i la jove són alguns dels aspectes que es treballen en la vida diària.

Objectius

a. General

Fomentar l'autonomia, l'adquisició d'habilitats i estratègies dels i les joves per assolir l'emancipació; proporcionant els elements necessaris per prendre les mateixes decisions i desenvolupar-se cap a la vida adulta en el context social existent amb les màximes garanties, minimitzant les conseqüències derivades de la seva situació personal i familiar, mitjançant la vinculació professional i esdevenint tutors/es de resiliència.

b. Específics

- Potenciar les habilitats personals, socials i de gestió de la vida adulta per a la seva inclusió com a ciutadans i ciutadanes amb plens drets i deures i partícips de la vida social comunitària.
- Donar suport en el procés personal del i la jove per l'acceptació, gestió i minimització de les conseqüències derivades de la seva situació personal i familiar fomentant la seva resiliència.
- Proporcionar mitjans per a comprendre la realitat i prendre decisions sobre el seu propi futur de forma autònoma.
- Oferir estratègies que els permetin detectar, prevenir i afrontar possibles situacions de risc.

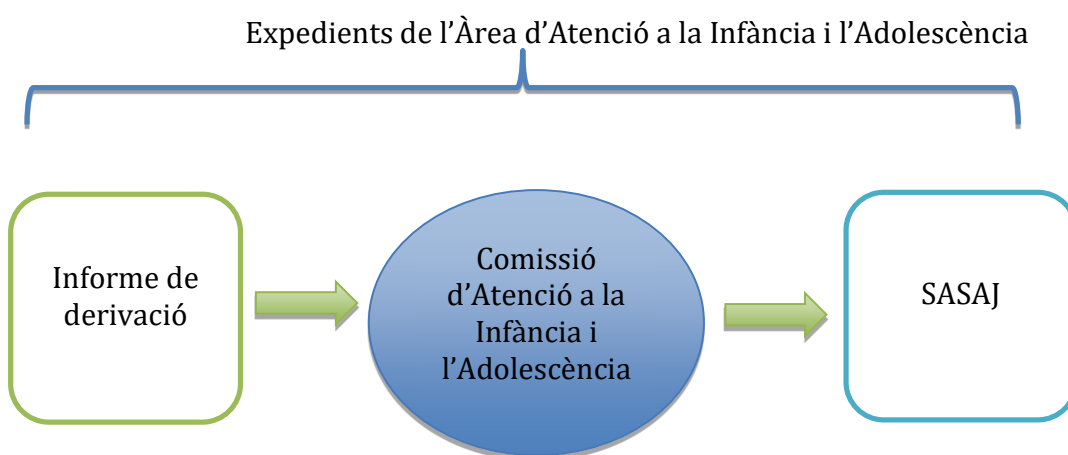
Població atesa

El recurs està destinat a joves entre 16 i 25 anys, que estan o han estat sota la tutela de Govern, que presenten una manca de recursos tant econòmics com familiars, personals, emocionals, etc. per a assolir una emancipació plena i efectiva.

a. Joves tutelats i tutelades

Joves entre 16 i 18 anys, tutelats per la Direcció d'Infància, Adolescència i Joventut, sense possibilitat de retorn al nucli familiar i que es troben immersos en un procés formatiu o laboral. Es tracta de joves amb manca de recursos propis per emancipar-se però amb un cert grau d'autonomia per a poder desenvolupar-se en el marc d'aquest projecte.

Cal destacar que únicament poden accedir al servei a través d'un informe de proposta de derivació de l'Àrea d'Atenció a la Infància i Adolescència tramés a la Comissió d'Atenció a la Infància i Adolescència.

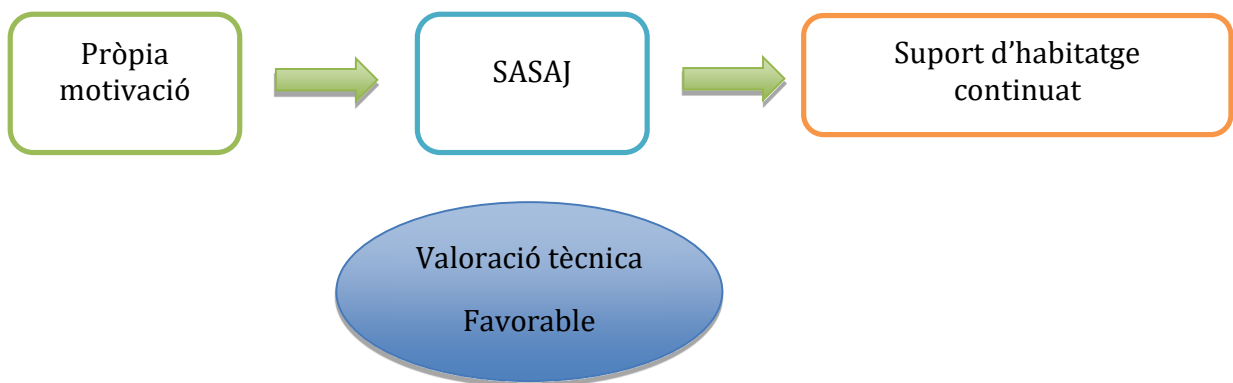

b. Joves extutelats i extutelades

Joves entre 18 i 25 anys, que han estat tutelats per la Direcció d'Infància, Adolescència i Joventut. Es tracta de joves amb manca de recursos propis per emancipar-se però amb un cert grau d'autonomia per a poder dur a terme en el marc d'aquest projecte. Se'ls hi ofereix el programa de suport d'habitatge continuat fins als 21 anys. Són joves residents anteriorment als habitatges tutelats per a menors d'edat que han complert els requisits d'accés.

A més, del suport d'habitatge temporal fins als 25 anys per a joves amb necessitats d'habitatge puntuals que s'havien emancipat però requereixen d'un suport puntual en el temps.

Pel que fa a l'accés, han de fer la sol·licitud de demanda al servei i si l'equip educatiu realitza la valoració tècnica favorable, poden accedir al recurs d'habitatge.

Programes, activitats i grups

Durant l'any 2023 l'equip educatiu ha mantingut la línia de treball dels darrers anys implementant diferents projectes i activitats. Cal destacar que aquests s'han implementat de forma grupal i/o individual.

Pel que fa als projectes grupals aquest 2023 s'han implementat un total d'onze:

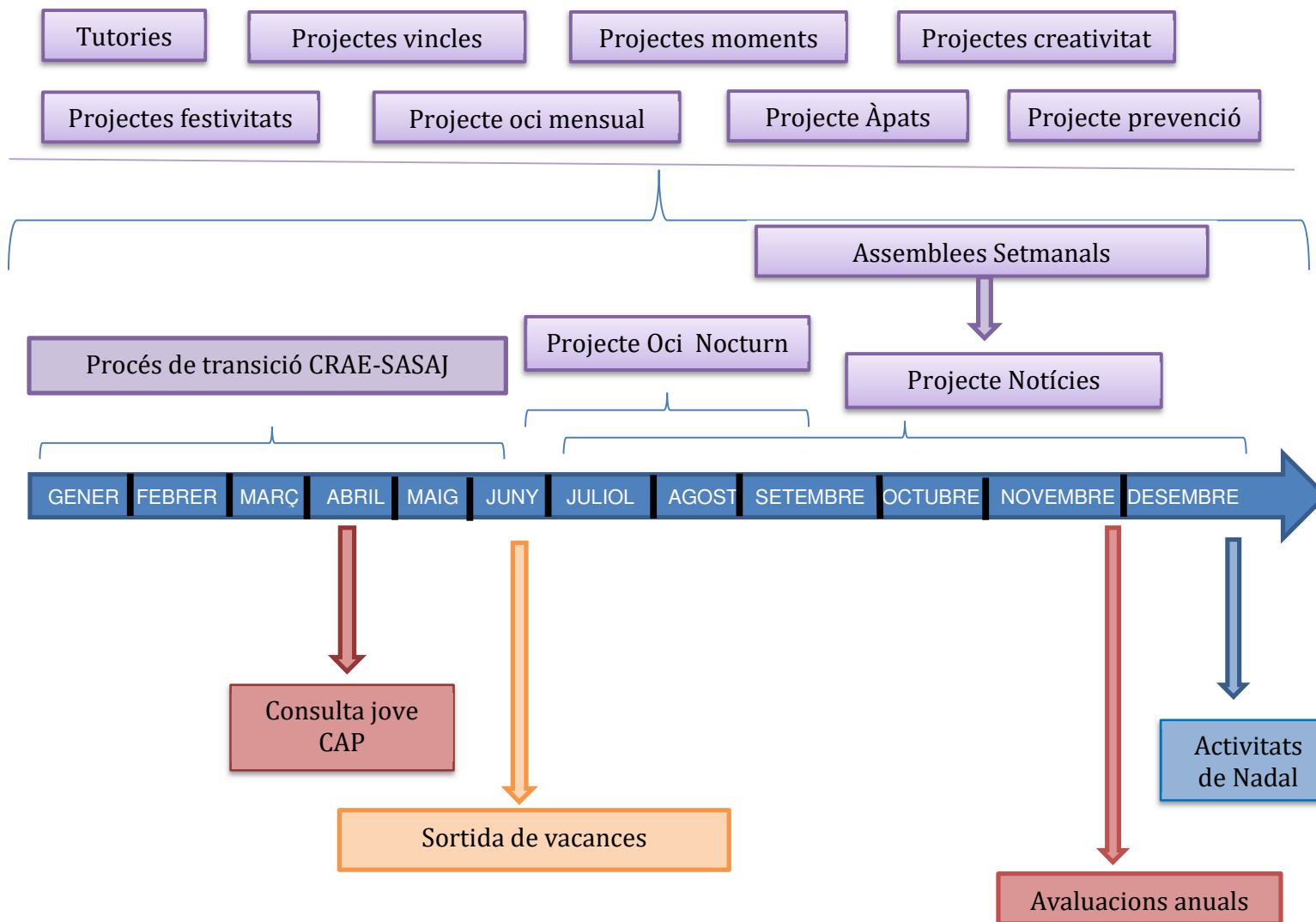
- Projecte d'oci mensual: Recull de dotze activitats amb l'objectiu d'oferir als i les joves un conjunt d'activitats grupals a la comunitat a fi de fomentar un espai d'oci segur, així com, la descoberta de noves alternatives de lleure. Cal destacar que els i les joves les han escollit prèviament per tal de fomentar la seva motivació i participació.
- Projecte oci nocturn: Activitats alternatives a les que els i les joves realitzen en el seu temps lliure d'oci nocturn. Es duu a terme durant els mesos de juny a setembre i durant aquest any s'han dut a terme 12 activitats en total.
- Projecte de festivitats: L'objectiu d'aquest és oferir una alternativa d'oci saludable en el temps de lleure i conèixer les festivitats més populars que se celebren durant l'any.
- Projecte d'àpat temàtic: L'objectiu d'aquest projecte és fomentar la cuina saludable i conèixer noves receptes fomentant el vincle del grup. Aquest es desenvolupa de forma mensual.
- Projecte de prevenció: Conjunt d'activitats de prevenció per tal de conscienciar de possibles conductes de risc en els i les joves i dotar-los de recursos i estratègies perquè puguin afrontar una situació de risc.
- Projecte orígens: Recull de diferents activitats que pretenen treballar la història familiar del jovent i així poder acompanyar-lo en el coneixement dels seus orígens.
- Projecte d'acompanyament en el desenvolupament de competències socioemocionals: "Descoberta de moments": Recull d'activitats amb la finalitat de treballar l'àmbit emocional i relacional.

- Projecte de vincles afectius i sexualitat: Aquest pretén dotar-los d'eines i estratègies per desenvolupar vincles afectius saludables.
- Projecte procés de transició CRAE-SASAJ: Procés conjunt amb el CRAE amb l'objectiu de realitzar una transició entre els dos serveis de forma que es pugui adaptar a les necessitats de cada jove en particular.
- Projecte de creativitat: L'objectiu d'aquest és fomentar la creativitat i l'expressió artística a partir de diferents activitats en les quals es treballen tècniques diferents d'expressió.
- Assemblees setmanals: En les assemblees setmanals, enguany, s'ha implementat l'activitat de lectura de notícies amb l'objectiu de crear petits debats a partir de diferents temes.

Pel que fa a les activitats individuals, en l'espai de tutoria s'implementa activitats individuals dels àmbits de la quotidianitat i/o dels projectes anteriors a fi de treballar en el procés individual d'emancipació de cada jove.

A continuació, es presenta el cronograma d'implementació dels projectes i activitats descrits anteriorment.

Cronograma 2023

Finalment, cal destacar que tots aquests projectes i activitats han estat avaluats per part de l'equip educatiu i el jovent.

Per una banda, els i les professionals en finalitzar la implementació de l'activitat avaluen a partir de quatre indicadors. Més concretament, s'extreu dades qualitatives del:

1. Grau de participació
2. Grau de satisfacció
3. Grau d'implicació
4. Grau d'assoliment dels objectius

Per altra banda, els i les joves, de forma anual avaluen els diferents projectes a través de la plantilla d'avaluació disponible a l'annex 1.

Cal afegir a més, que els i les joves de forma anual realitzen una valoració del servei a través de la plantilla d'avaluació disponible a l'annex 2.

Convenis i/o col·laboracions

El Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves realitza coordinacions amb tots els serveis que intervenen amb els i les joves a fi de donar una atenció integral i realitzar intervencions socioeducatives efectives i transversals. La periodicitat de les coordinacions depèn de la particularitat de cada expedient.

Les principals coordinacions s'han efectuat amb els diferents serveis del Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública: amb l'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, Centre Residencial d'Acció Educativa "La Gavernera", Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies, Àrea de Promoció de l'Autonomia Personal, entre altres.

A més, dels serveis d'Atenció Sanitària, fent especial esment al Servei de Salut Mental, la Unitat de Conductes Addictives i els diferents metges i especialistes mèdics. En aquest sentit, cal destacar el treball conjunt fet amb la infermera de referència de Salut Mental. Enguany, s'ha iniciat un treball conjunt amb infermeria en el qual dur a terme un treball comunitari i individual amb els i les joves del servei.

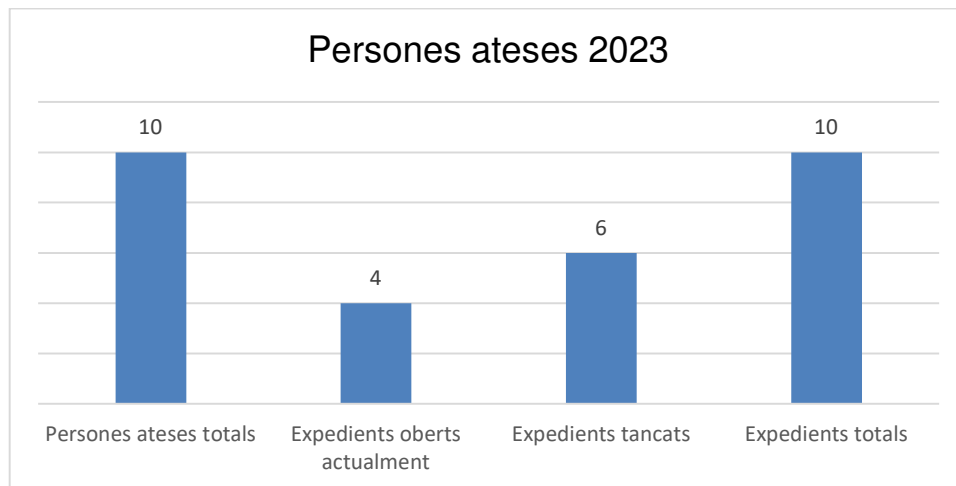
Pel que fa a l'àmbit educatiu, cal remarcar que s'han dut a terme coordinacions amb els diferents centres educatius, fent especial esment al Centre de Formació Professional, així com el Lycée Comte de Foix i l'escola Andorra de Batxillerat. Pel que fa a l'àmbit laboral, aquestes s'efectuen amb el Servei d'Ocupació d'Andorra. Cal destacar que dins del SOA també s'han fet coordinacions amb l'equip de Treball amb Suport.

Caldria remarcar altres serveis com per exemple el Servei de Policia, la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell, la Fundació Privada Tutelar, el Rusc, entre altres.

Finalment, cal destacar el conveni amb l'empresa de Grandvalira que a través de la donació de forfaits facilita la participació a les activitats esportives de neu al jovent tutelat. Així com, amb l'empresa Roc Roi que també promou que el jovent pugui participar a les activitats lúdiques que ofereixen.

Dades quantitatives

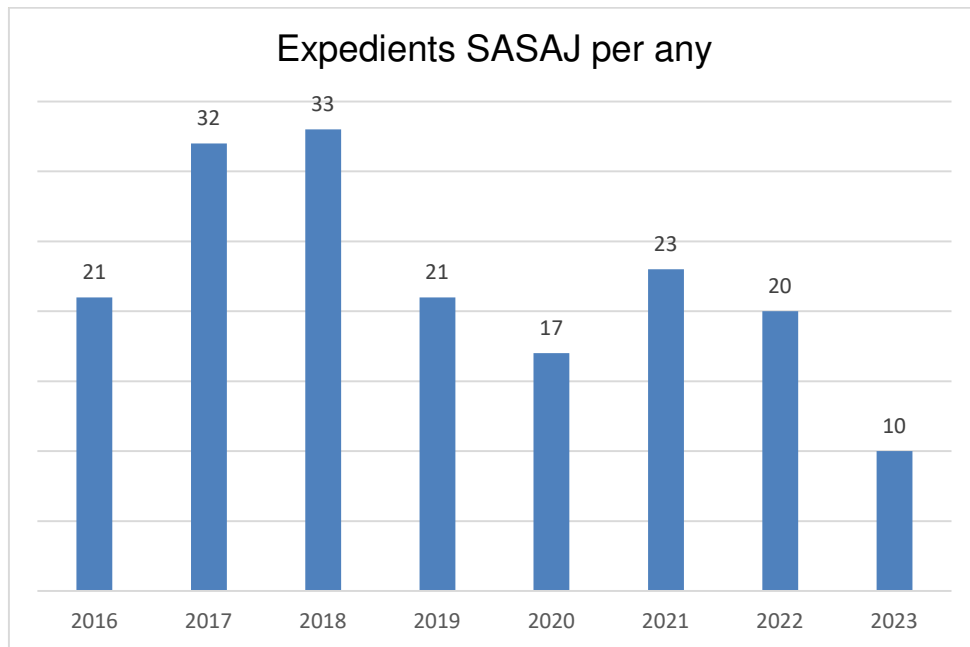
– Persones ateses

Cal destacar, que el servei disposa de tres habitatges amb una capacitat màxima de 7 places. Per tant, durant l'any 2023 s'ha atès un total de 10 joves dels quals 4 han finalitzat el seu projecte de vida als habitatges tutelats, 2 joves extutelats als quals es feia seguiment extern han estat derivats a un recurs especialitzat i els altres 4 joves encara continuen en el seu procés d'autonomia al recurs.

Altrament, hi ha 2 joves amb expedient obert al Centre Residencial d'Acció Educativa La Gavernera que han participat en les activitats conjuntes previstes en el procés de transició CRAE-SASAJ.

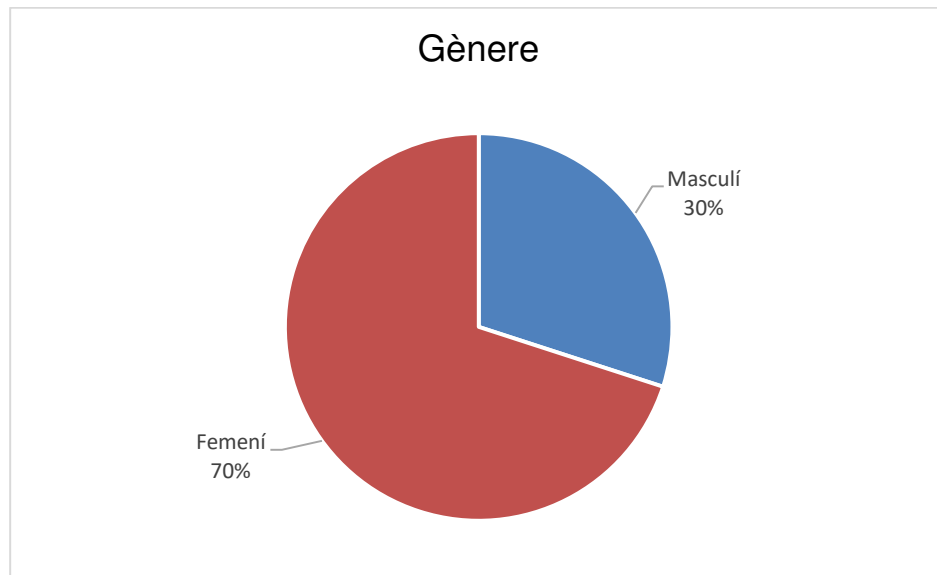
– Comparativa 2016 al 2023

Podem observar com des de l'any 2016 fins al 2018 la tendència del servei és clarament creixent. Ara bé, l'any 2019 i 2020 aquest nombre de joves s'estabilitza essent doncs d'un total de 21 i 17 respectivament. Pel que fa al 2021, la tendència és creixent. Aquest augment, per una banda, estaria relacionat directament amb la crisi sociosanitària i les afectacions que va tenir en l'àmbit econòmic i social a tota la població, especialment a les persones de col·lectius vulnerables com els i les joves.

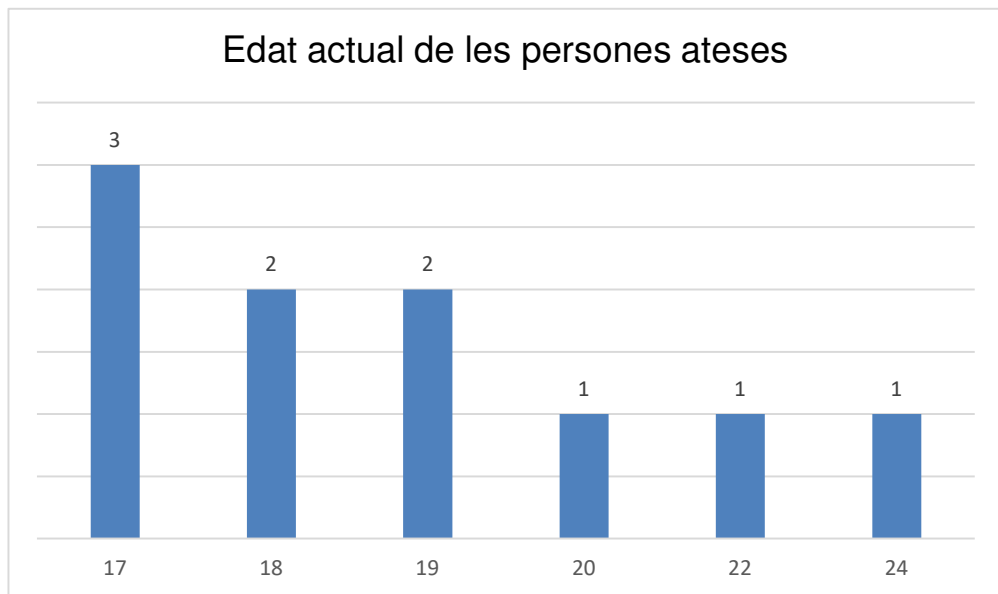
Pel que fa al 2022 i 2023, la tendència ha estat a la baixa degut principalment a que el gruix majoritari de jovent extutelat del Servei d'Acompanyament Especialitzat ha estat atès per un altre servei de l'àrea i únicament s'ha mantingut l'obertura de dos expedients a fi de donar-hi continuïtat pel seu tancament. Aquest fet per tant, causa que en els darrers dos anys el nombre de casos en seguiment ha tingut i tindrà una tendència a la baixa respecte l'inici de creació del servei ja que únicament es comptabilitzarà al jovent resident als habitatges i aquests tenen una capacitat màxima de 7 places.

– Gènere

Podem apreciar com el jovent atès al recurs majoritàriament és del gènere femení, amb un 70% de noies ateses respecte d'un 30% de nois. Aquesta és una tendència continuada que es dona al Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves des de la seva creació. Per tant, a través de les dades analitzades podem extreure que el perfil femení és majoritari a l'hora d'accedir a un recurs d'autonomia. Algunes de les causes que poden explicar aquesta dada podrien ser un major nivell maduratiu del gènere femení, motivació més elevada per accedir a un recurs d'autonomia i/o majors situacions de vulnerabilitat que el gènere masculí i per tant, més mesures de protecció vers les noies més enllà dels 16 anys.

– Edat

Pel que fa a aquest 2023, la majoria de jovent atès han estat majors d'edat, tancant l'any amb tres que tenen 17 anys i la resta entre 18 i 24 anys. Més concretament, hi hagut tres joves majors d'edat que han donat continuïtat a la seva estada al recurs una vegada assolida la majoria d'edat. Un altre jove ha accedit als habitatges continuats provinent del Centre Residencial d'Educació Intensiva (CREI) una vegada assolida la majoria d'edat. A més, un altre jove una vegada assolida la majoria d'edat ha continuat residint al recurs fins a ser derivat a un recurs especialitzat de la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell i finalment, els dos altres casos fan referència al jovent extutelat no resident als habitatges i que restaven pendents de la derivació al recurs especialitzat.

Aquest fet, podem relacionar-lo amb que el jovent extutelat no compta amb un suport familiar ni una xarxa referent en assolir la majoria d'edat. Cal destacar a més, que la problemàtica d'habitatge existent actualment al país dificulta la seva emancipació.

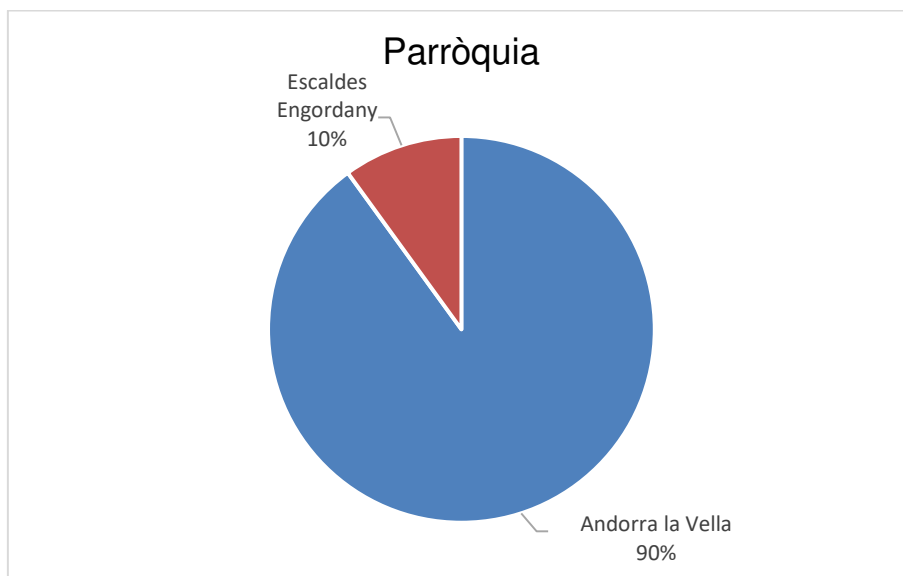
– Nacionalitat

La gran majoria dels i de les joves atesos i ateses són de nacionalitat andorrana, amb un total de 9 adolescents (90%). Per tant, només s'ha atès un/a jove d'una altra nacionalitat, en concret de nacionalitat portuguesa (10%).

Cal tenir en compte, que tot i que en anys anteriors també ha prevalgut l'atenció a joves andorrans i andorranes, una gran part d'aquests casos comptaven amb progenitors d'altres nacionalitats. Per tant, malgrat ser jovent amb nacionalitat andorrana presenten arrels provinents d'altres països. Aquest fet podria explicar l'elevat sentiment de pertinença al país d'origen dels progenitors i no a Andorra.

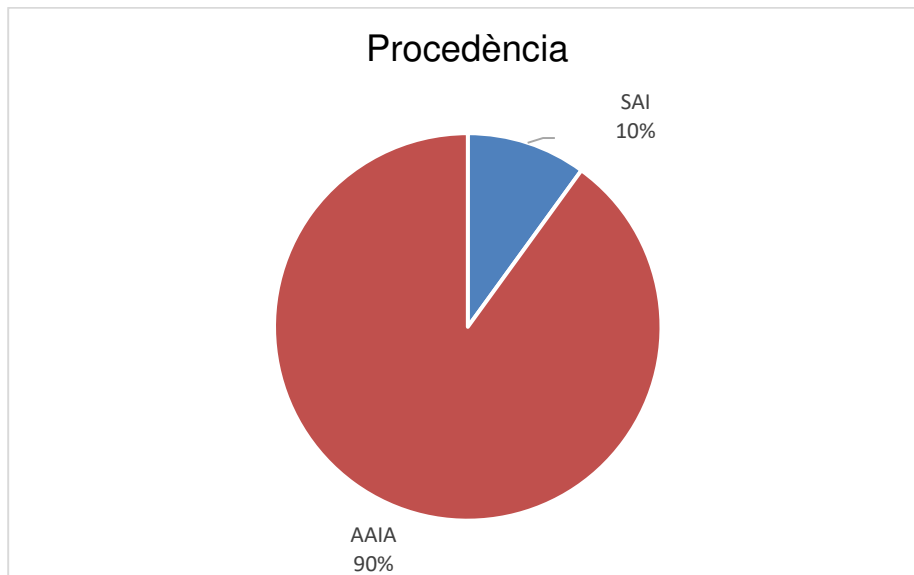
– Parròquia

Es destaca que la gran majoria dels joves i les joves ateses al servei, concretament el 90%, resideix a Andorra la Vella. Cal assenyalar, que només un/a dels i les joves ateses, equivalent al 10%, té la seva residència a Escaldes-Engordany (jove extutelat no resident als habitatges).

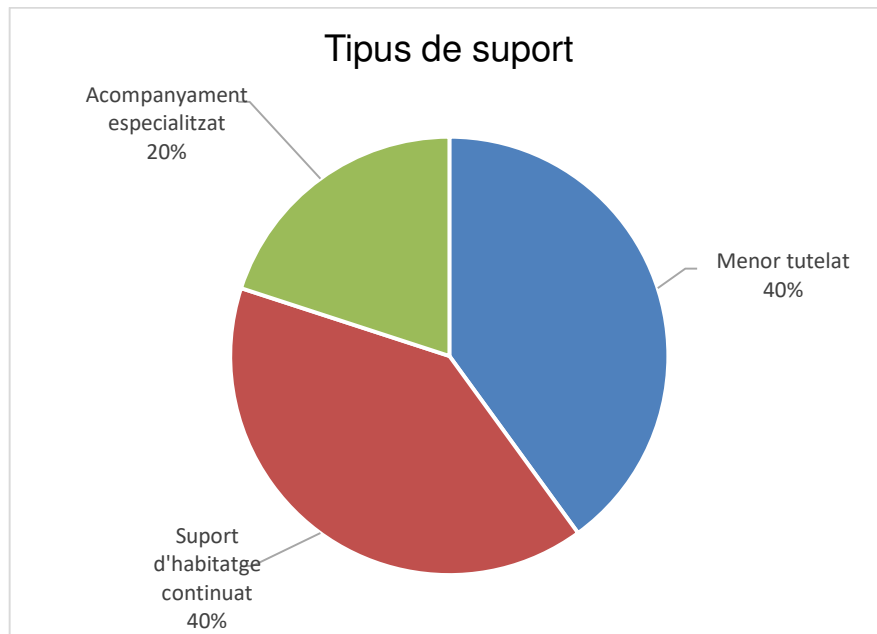
Aquest és un patró que es repeteix en comparació amb anys anteriors. Aprofundint en aquesta dinàmica, es revela que el nombre elevat de jovent resident a Andorra la Vella pot ser atribuït, en part, al fet que aquells que resideixen als habitatges tutelats es consideren com a residents de la parròquia d'Andorra la Vella. Cal destacar, que els expedients que accedeixen als habitatges (mesura de protecció) són provinents del Centre Residencial d'Acció Educativa la Gavernera o el Centre Residencial d'Educació Intensiva (ubicats a Andorra la Vella). Aquest factor contribueix a l'increment del percentatge general i contextualitza les xifres en un marc específic.

– Procedència

Com podem apreciar, la gran majoria de casos del Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves són derivats per l'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (9 expedients, 90%). Pel que fa a la resta, només 1 jove (10%) és derivat per Servei d'Atenció Immediata de l'Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies. Cal destacar que aquest cas fa referència a un jove extutelat no resident als habitatges. Aquest fet deixa palès que la totalitat d'expedients accedeixen per la derivació d'altres àrees del Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública, especialment del Departament d'Infància, Adolescència i Joventut. Cal destacar per tant, que la totalitat de casos que accedeixen al recurs és perquè hi ha o hi hagut una mesura de protecció i per tant, han estat residint anteriorment al Centre Residencial d'Acció Educativa la Gavernera o el Centre Residencial d'Educació Intensiva.

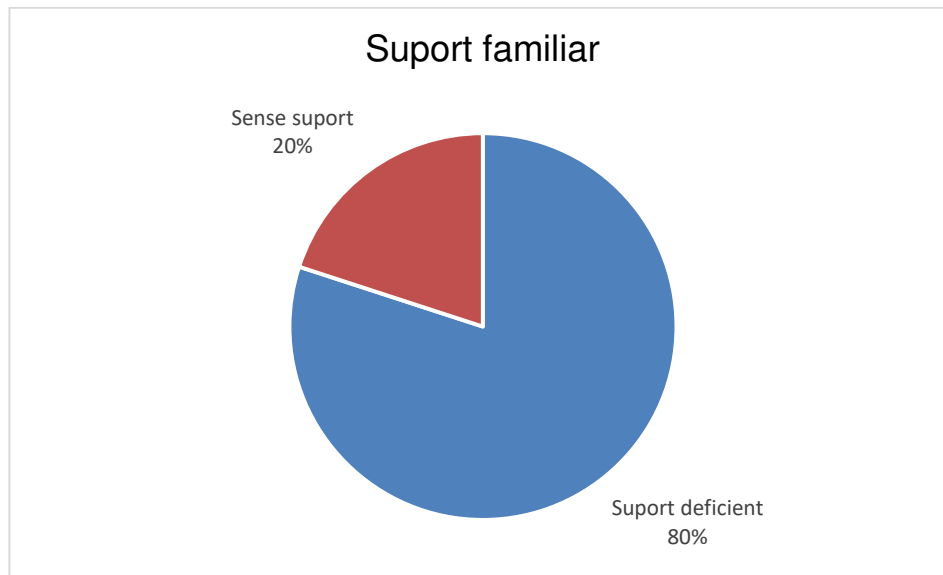
– Demandes dels joves/ famílies

Aquest any 2023 el servei ha atès a 4 menors tutelats per Govern (40%). D'altra banda, quatre joves (40%) una vegada assolida la majoria d'edat han continuat residint al recurs amb un suport d'habitatge continuat. Cal destacar però que posteriorment, tres d'aquests casos han estat derivats a un servei especialitzat de la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell ja que requerien d'un suport d'autonomia més específic.

Pel que fa als i les joves d'Acompanyament Especialitzat s'ha mantingut amb la mateixa xifra que l'any anterior, amb un 20%, ja que el seguiment majoritari d'aquest perfil ha estat efectuat per un altre servei de l'àrea i aquest 2023, el SASAJ únicament ha fet seguiment d'aquests dos d'expedients oberts amb anterioritat a l'espera de la seva derivació a un recurs especialitzat. Finalment, cal remarcar que pel 2024 no es disposaran de dades referents al Servei d'Acompanyament Especialitzat ja que aquest ja no mantindrà cap cas obert i el seguiment d'aquest perfil de jovent s'efectua per part d'un altre servei.

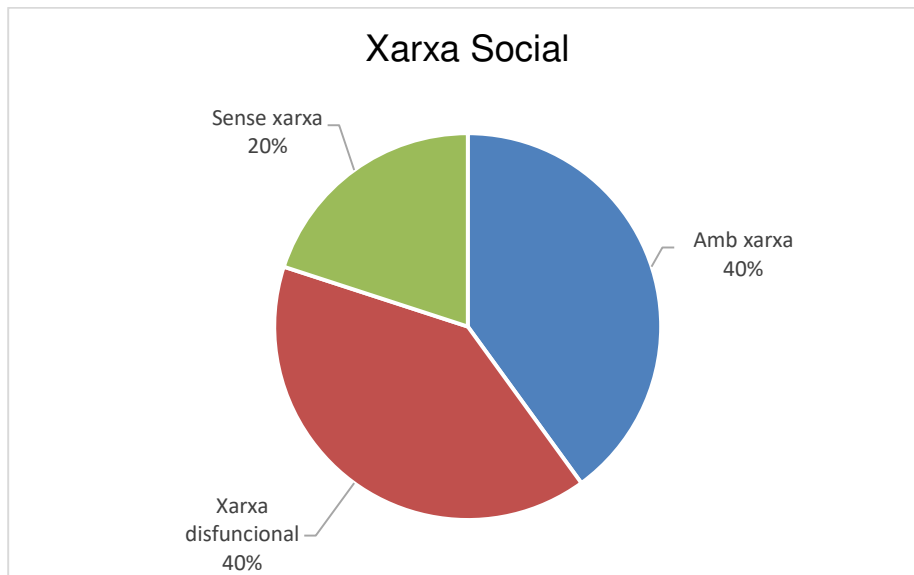
– Suport familiar

Tal com podem observar representat en aquest gràfic, un total del 80% dels i les joves atesos i ateses pel servei disposen d'un suport familiar deficient, essent 8 dels 10 expedients oberts aquest any. El 20% restant dels casos no presenten cap mena de suport familiar (2 dels 10 casos). Les xifres són similars a les d'anys anteriors, tot i que aquest any ha augmentat el percentatge de jovent que no reben cap suport per part de la família, passant d'un 5% l'any 2022, a un 20% aquest any. Algunes de les causes d'aquesta inexistència de suport són no disposar de familiars al país i/o relació altament conflictiva.

Aquestes dades evidencien que les famílies dels i de les joves atesos i ateses, no assoleixen una millora efectiva amb relació a habilitats parentals. És per aquest motiu que alguns/es dels i de les joves prenen la decisió de continuar residint als habitatges tutelats un cop assolida la majoria d'edat i/o amb un recurs especialitzat. Cal destacar però, que malgrat la manca de suport familiar, el jovent tutelat i extutelat presenta un nivell baix de consciència de la seva realitat familiar i de les capacitats parentals.

– Xarxa social

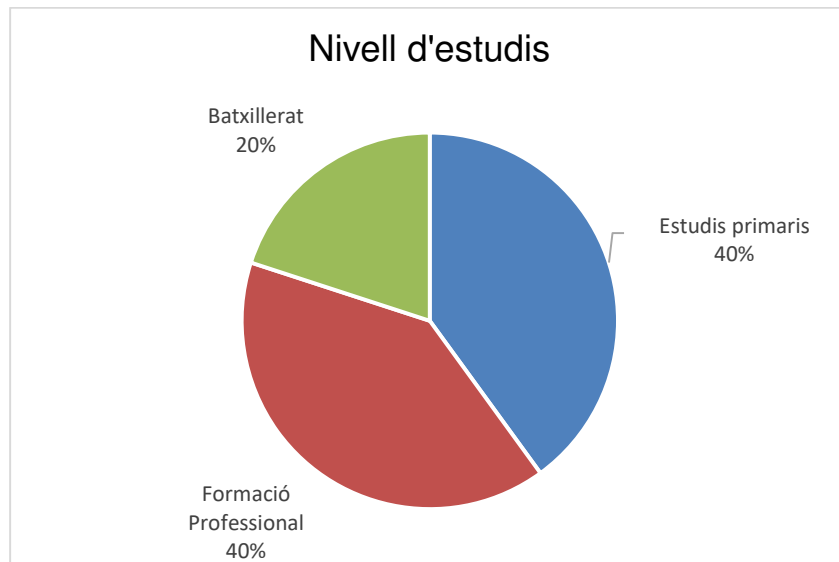

La totalitat dels i les joves que disposen de xarxa social és del 40% (4 dels i les joves atesos i ateses). Cal destacar que aquests fan referència principalment al jovent escolaritzat i/o que realitzen activitats de lleure a la comunitat en el seu temps lliure.

La mateixa xifra (4 dels i les joves atesos i ateses) que els i les que disposen d'una xarxa disfuncional. Cal remarcar que aquests malgrat disposar d'una xarxa social aquesta no és de qualitat i principalment es dona en un context fora de l'abast dels i les professionals. Finalment, el 20% dels i les joves atesos i ateses aquest any no presenta cap mena de xarxa.

És important tenir això en compte, ja que el fet de no disposar d'un grup d'iguals o que aquest es fonamenti en relacions abusives i/o tòxiques, provoca que no disposin de cap mena de suport. Aquest fet dificulta la plena inserció i el treball educatiu, impossibilitant una emancipació plena. És per aquest motiu que des del SASAJ es fomenta que el jovent resident mantingui l'escolarització més enllà dels 16 anys, així com, fomenta la participació en activitats de lleure a la comunitat.

– Nivell d'estudis

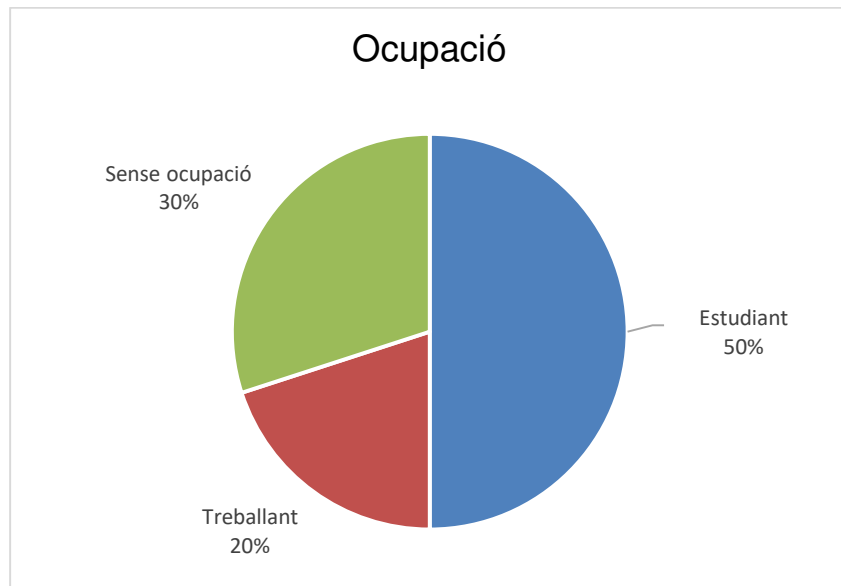

Podem veure representat en aquest gràfic com la xifra de jovent del servei amb estudis primaris és la mateixa que la de jovent amb formació professional, un 40%. Cal destacar però, que dues de les joves ateses aquest any estan cursant o han cursat amb anterioritat batxillerat (20%).

Cal destacar que en els darrers anys hi ha una tendència a l'alça a que els i les joves residents continuïn la seva formació més enllà dels 16 anys ja sigui a través de la formació professional, diploma professional inicial o Batxillerat. Cal remarcar que aquest fet és degut a que un dels requisits indispensables per accedir al recurs d'habitatge d'autonomia és estudiar i/o treballar i actualment, la majoria del jovent manté la motivació per continuar formant-se.

Tal com s'ha pogut observar en els darrers anys, hi ha una tendència per part del jovent del servei a no obtenir titulacions superiors, fet que es pot relacionar per les condicions socials i familiars.

– Ocupació

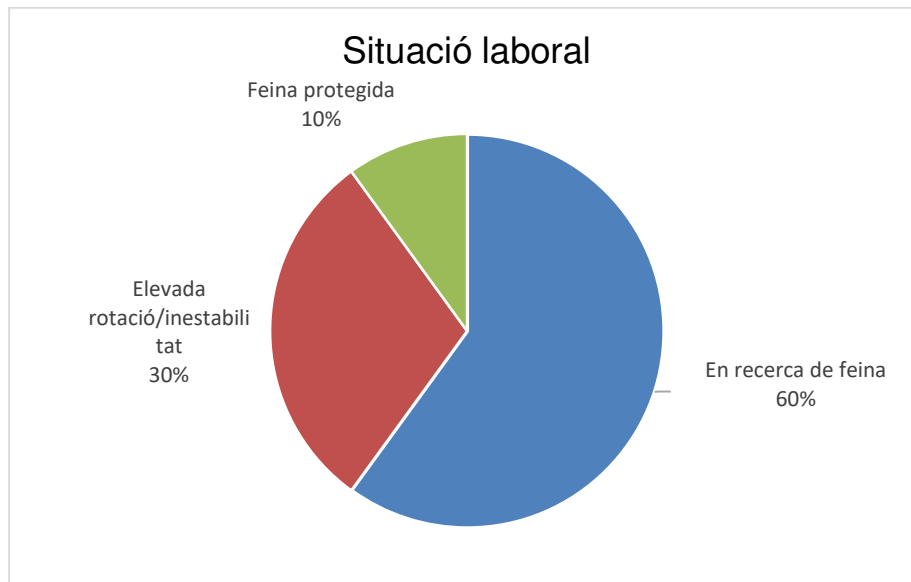
En l'àmbit de l'ocupació, es destaca que la meitat dels i les joves atesos/es aquest any eren estudiants (50%). En comparació a les xifres d'anys anteriors, ha augmentat el nombre de jovent que estudien.

No obstant això, tres es trobaven en situació de desocupació (30%), i l'altre 20% treballaven, tot i que de forma intermitent.

Cal destacar, que un dels requisits per accedir al recurs d'habitatge d'autonomia és mantenir una ocupació. Val a dir a més, que enguany hi hagut jovent que ha estat combinant estudis i formació durant un període concret.

Finalment, cal afegir, que els i les joves sense ocupació requereixen d'un suport especialitzat d'inserció laboral.

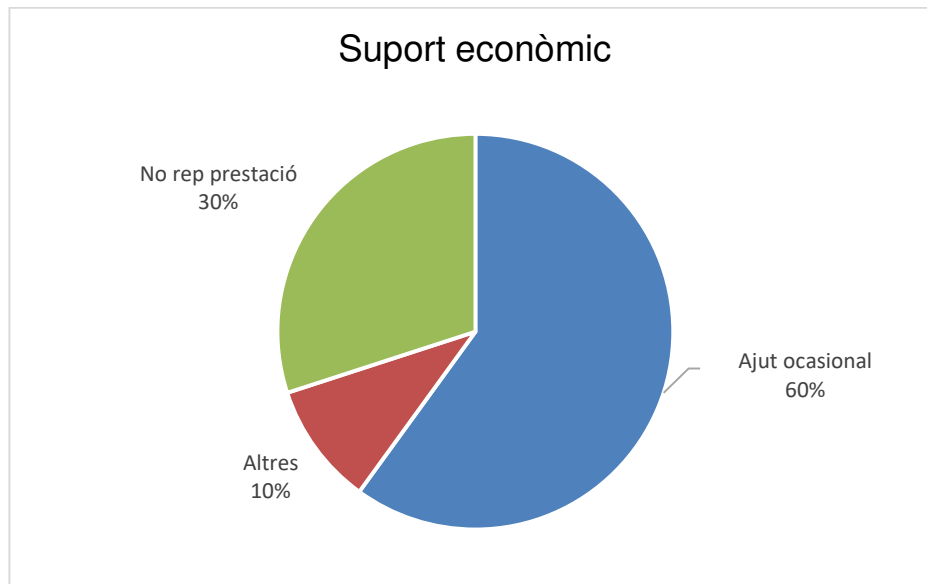
– Situació laboral

Pel que fa a la situació laboral dels i les joves del recurs, es destaca que un 60% (6 dels i les 10 joves ateses) es troben en recerca activa de feina. Cal afegir que un percentatge d'aquests tenen la voluntarietat de combinar estudis i feina. D'altra banda, un 30% del jovent presenta elevada inestabilitat amb relació a la feina, destacant ocupacions de poca durada i amb elevada rotació. Aquest fet es degut a la manca de capacitats laborals ja que requereixen d'un suport especialitzat en l'àmbit laboral. És per aquest motiu, que s'han derivat quatre joves a l'equip de Treball amb Suport del Servei d'Ocupació d'Andorra.

Cal remarcar que la xifra de jovent que han optat a una feina protegida ha disminuït notablement en relació amb l'any anterior, només un 1 dels joves ha accedit a ocupació mitjançant el Programa d'Inserció Sociolaboral (PFSL). Aquest programa està dissenyat per a perfils de jovent que presenten dificultats a l'hora d'accedir a llocs de treball de forma ordinària, i que alhora poden presentar baix nivell formatiu i/o poca experiència laboral. Cal destacar que aquesta dada és deguda a que enguany el programa ha estat en procés de reformulació i per tant, el jovent residint als habitatges durant el període d'estiu no ha pogut participar-hi com anys anteriors.

– Suport econòmic

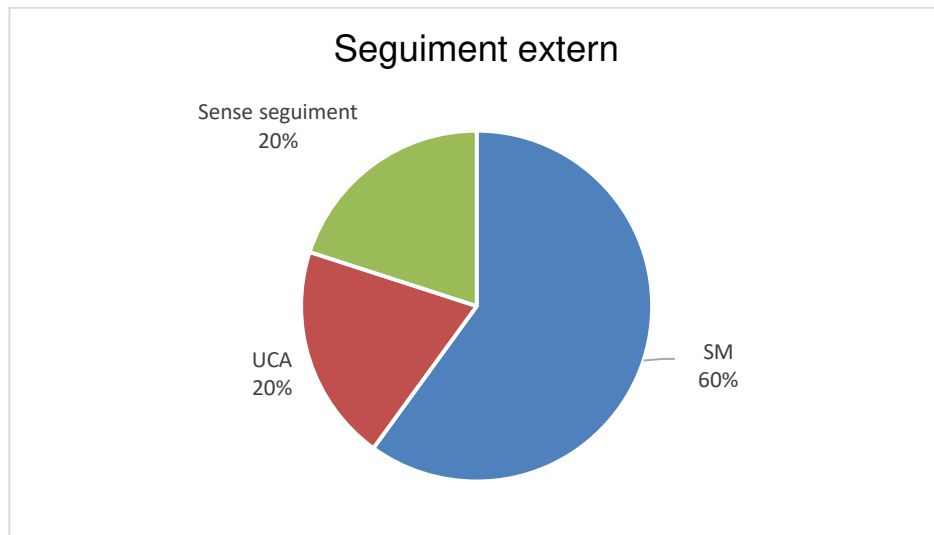

Tal com s'observa, la major part del jovent del recurs ha rebut un ajut ocasional (60%). Dins d'aquest 60% s'ha de tenir en compte que els i les menors residents als habitatges tutelats en trobar-se sota una mesura de protecció tenen dret a un ajut econòmic ocasional per sufragar les despeses bàsiques. Aquest fet fa augmentar l'índex corresponent. A més, cal afegir que el jovent major d'edat residint als habitatges tutelats que han estat estudiant i/o combinant feina i estudis han rebut un ajut econòmic ocasional per facilitar la cobertura de necessitats bàsiques.

Només tres dels i de les deu joves ateses aquest any 2023 no han rebut prestació econòmica ja que disposen d'ingressos suficients per fer front a les necessitats bàsiques gràcies a la seva retribució salarial. Finalment, a un dels joves la seva font d'ingressos és una pensió de solidaritat.

Cal remarcar que és important tenir en compte que un dels principals objectius del recurs és facilitar als i les joves les estratègies i habilitats necessàries perquè puguin tenir autonomia i solvència econòmica sense haver de recórrer a suports econòmics externs en un futur.

– Seguiment altres institucions

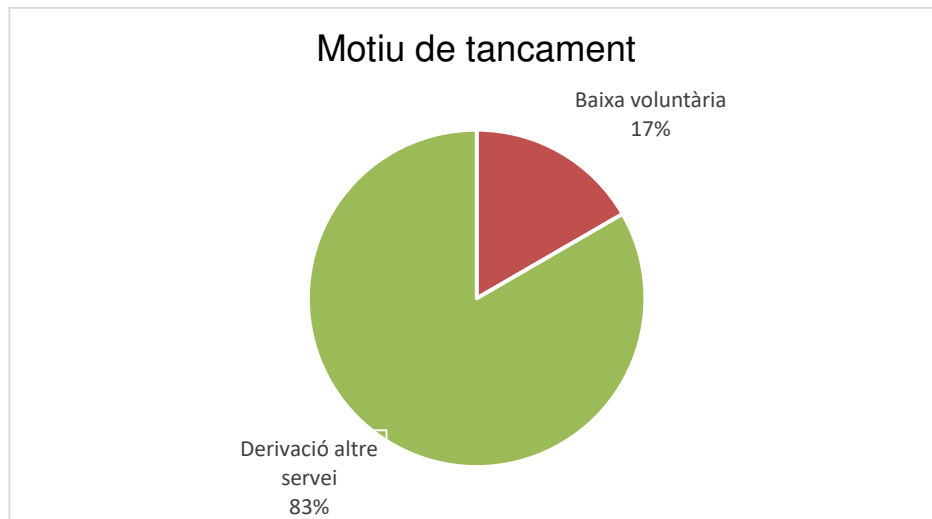
Amb relació al seguiment dels i les joves del recurs, destaquem que la majoria reben seguiment per part de professionals de la salut mental, ja sigui de forma pública i/o privada, essent així 6 dels joves del servei (60%). Cal remarcar que en complir la majoria d'edat, sovint el seguiment es torna inestable, a causa de la manca de voluntarietat i consciència. Malgrat això, el jovent resident als habitatges ha de continuar amb aquest acompanyament fins a disposar de l'alta mèdica.

D'altra banda, dos dels joves del servei han rebut seguiment per part de la Unitat de Conductes Addictives (20%). Aquest seguiment es va iniciar en la minoria d'edat i l'han continuat una vegada assolida la majoria d'edat però de forma inestable a causa de la manca de voluntarietat i consciència.

Finalment, l'altre 20% no han rebut seguiment extern ja sigui perquè no resideixen als habitatges i/o per l'alta.

Per tant, cal remarcar que en assolir la majoria d'edat el jovent extutelat presenta una baixa motivació i consciència per realitzar seguiment extern i aquests l'efectuen perquè els i les professionals del recurs vetllen per la seva assistència a les cites. És possible que una vegada emancipats del recurs, si no disposen d'un seguiment per part de professionals, acabin abandonat aquest seguiment mèdic sense l'alta facultativa.

– Motiu de tancament

Amb relació al motiu de tancament de l'expedient, destaquem que un 83% dels i les joves ateses al recurs han estat derivades a un altre servei. Cal remarcar que la totalitat d'aquests casos han estat derivats a recursos especialitats de discapacitat ja sigui a la Fundació Privada Tutelar i/o a la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Aquest fet, és degut a que enguany un alt percentatge de jovent atès tenia una CONAVA reconeguda i per tant, s'ha vetllat per oferir una atenció més específica.

D'altra banda, un 17% han deixat el recurs voluntàriament. Aquest fet, és degut a les dificultats per adaptar-se a la normativa i al seguiment del servei. Cal remarcar que el jovent extutelat en ocasions presenta manca de voluntarietat per a rebre un acompanyament professional i aquest fet coincideix amb el jovent que ha estat durant un període llarg de temps sota una mesura de protecció.

Avaluació qualitativa

– Recursos humans

Aquest 2023 ha estat necessari gestionar la cobertura de diverses baixes mèdiques de l'equip tècnic, aquest fet ha dificultat la gestió dels recursos humans del servei. A més a més, la dilatació en el temps del procés de selecció ha provocat que l'equip educatiu hagi hagut de modificar l'horari establert a fi de donar cobertura del servei 24 hores.

A més, afegir que a causa del perfil de joves atesos i ateses aquest 2023, s'ha posat de manifest la manca de recursos humans, ja que són perfils que han requerit més atenció individualitzada.

Per acabar, destacar la incorporació de la figura de la psicòloga durant el mes de maig del 2023, ja que per causes de moviment del personal va quedar descoberta des del passat mes de setembre del 2022.

– Xarxa de coordinacions

Pel que fa a la xarxa de coordinacions, valorem la necessitat de millorar el sistema de coordinació amb altres serveis com per exemple el Servei de Policia. En aquest sentit, en l'activació del Protocol d'Absència amb aquest servei, alguns agents desconeixen l'existència del SASAJ. A més, en un percentatge elevat de casos els i les joves no són localitzats pel Servei de Policia. En certes ocasions, avisen abans als progenitors que a l'equip tècnic, saltant-se el protocol establert.

A banda d'això i en referència al protocol existent de derivació CRAE-SASAJ, en molts dels expedients aquest no es compleix perquè la manca de disponibilitat de places al CRAE accelera el procés de derivació al SASAJ. En alguns expedients els i les menors realitzen el canvi de recurs sense tenir els criteris mínims assolits i/o sense la seva motivació pel canvi.

A més a més, tot i intentar una comunicació fluida amb els diferents referents de SM (psicòlegs/es i psiquiatres), en diverses ocasions és difícil establir coordinacions conjuntes i /o obtenir feedback del seguiment que fan amb els i les joves residents al

SASAJ. Aquest fet dificulta la intervenció socioeducativa, ja que en un recurs residencial és molt important conèixer l'estat de cadascun dels i les joves així com, l'activació dels recursos de SM que siguin necessaris per al seu benestar.

Finalment, afegim que malgrat treballar pel mateix Ministeri, hi ha situacions que és difícil fer un seguiment coordinat entre àrees, sense que es dilati molt en el temps i els resultats siguin els esperats.

– Infraestructura

A nivell d'infraestructura, disposem de tres habitatges propis amb el mobiliari i els estris pertinents per a viure-hi, però valorem la necessitat de disposar de més habitatges, sobretot per poder donar continuïtat als i les joves majors d'edat si s'escau. A més a més, és te a disposició un vehicle de 8 places.

Totes les intervencions són registrades (registre de seguiment, coordinacions, activitats grupals...) a la plataforma Perafità on posteriorment hi pot tenir accés la resta de professionals del servei. En aquesta plataforma també s'hi desen les diferents plantilles i registres informàtics de creació pròpia que s'utilitzen per planificar les intervencions. Cal afegir que es compta amb d'altres models informàtics unificats a nivell de Ministeri.

Tota la informació anterior és arxivada de forma física, als expedients de Ministeri, o informàtica, mitjançant el servidor Perafità. Cal afegir que enguany s'ha introduït l'eina Història Social Compartida com a eina conjunta que faciliti l'accés i registre de la informació tot i que per incidències tècniques per el moment no s'ha pogut utilitzar de forma efectiva.

Afegir a més, que la tasca diària s'ha vist alterada davant les dificultats de funcionament de nous programes informàtics com per exemple la història social compartida, ja que des dels habitatges no hi tenim accés.

Per altra banda, es disposa de dos ordinadors portàtils i un telèfon mòbil amb l'aplicació Whatsapp per comunicar-nos amb els i les joves.

Pel que fa al material educatiu i pedagògic, disposem de diferent material d'elaboració pròpia que s'ha anat elaborant durant els diferents anys (projectes, plantilles, jocs, fitxes tècniques, entre altres) així com el material fungible necessari per dur a terme les activitats plantejades. A més a més, cal destacar que durant aquest any, des de l'àrea s'ha adquirit el material "Universo de las emociones" de forma compartida amb els altres serveis.

- Pressupost

Cal destacar, que el servei requereix d'una partida pressupostària elevada ja que les despeses que es deriven de la cobertura de les necessitats bàsiques dels menors és amplia.

És per aquets motiu, que valorem necessari incrementat la partida referent a mobiliari, ja que enguany se n'ha hagut d'adquirir de nou i la previsió pel 2024 és que s'hagi de realitzar noves compres.

També es considera necessari incrementar el pressupost de les activitats extraescolars i el pressupost destinat a la partida mèdica perquè gran part dels i les destinatàries realitzen seguiment psicològic privat.

- Projectes i activitats

Pel que fa a l'avaluació dels diferents projectes i activitats l'equip educatiu valora de forma satisfactòria que aquests s'adaptin al perfil del jovent i que aquests tinguin una participació activa en la seva elaboració. Cal destacar, però, que per casuístiques d'enguany no ha estat possible implementar la totalitat d'activitats.

La valoració global que realitza l'equip vers els diferents projectes és:

Projecte d'oci mensual: Enguany hi ha hagut una adaptació i a diferència d'anys anteriors només s'ha executat una activitat mensual. Aquest fet ha fet incrementar el grau de motivació i participació.

Projecte oci nocturn: Val a dir que en desenvolupar-se en període de vacances escolars, on el jovent gaudeix de més temps lliure, no ha estat possible

implementar la totalitat d'activitats i s'han hagut de dur a terme adaptacions al respecte.

Projecte de festivitats: El projecte de festivitats té un elevat índex de participació i motivació, fet que facilita l'assoliment del seu objectiu. L'equip educatiu valora necessari continuar-lo implementant.

Projecte d'àpat temàtic: Aquest té un alt grau de participació i motivació, sobretot enguany que al final dels dotze àpats es facilita als participants una guia amb totes les receptes elaborades. Malgrat això, pel 2024 l'equip educatiu realitzarà un canvi en el format per tal de facilitar que el projecte sigui més dinàmic.

Projecte de prevenció: Enguany no ha estat possible implementar totes les activitats de prevenció possibles a causa de la manca de disponibilitat dels agents externs que havien d'implementar-les. Valorem necessari que pel pròxim any, l'equip educatiu plantegi activitats alternatives implementades pels mateixos professionals del servei.

Projecte orígens: Cal destacar que enguany no ha estat possible implementar cap activitat d'aquest projecte, ja que no s'ha adaptat al perfil i al moment personal de cada jove. Valorem necessari per al 2024 adaptar si s'escau el projecte orígens al nivell maduratiu del jovent.

Projecte moments: Aquest any s'ha adaptat el projecte per treballar-lo durant les tutories amb la finalitat de fomentar la implicació i l'adquisició d'eines de gestió emocional.

Projecte de vincles afectius i sexualitat: Enguany aquest projecte s'ha adaptat en funció de les necessitats detectades per l'equip educatiu. Val a dir, que no hi ha participat la totalitat de residents.

Projecte procés de transició CRAE-SASAJ: No s'han pogut implementar la totalitat d'activitats planificades per factors externs, però valorem necessari continuar implementant el procés de transició CRAE-SASAJ amb les modificacions necessàries que els dos equips educatius valorin, com per exemple, la participació a les activitats des de la voluntarietat.

Projecte de creativitat: Aquest s'ha desenvolupat en la major part de forma individual, en l'espai de tutories a fi de fomentar un espai més individual

d'expressió artística. Pel que fa al 2024, l'equip educatiu valora necessari reprendre aquest projecte de forma grupal.

Assemblees setmanals: Valorem necessari mantenir aquest espai de reunió grupal per facilitar la convivència, així com, utilitzar aquest espai de lectura i debat de temes d'actualitat per fomentar la cultura.

Pel que fa a les tutories individuals, l'equip educatiu valora que enguany s'han desenvolupat de forma satisfactòria i que han permès treballar amb el jovent de forma individual aspectes per a la seva emancipació. Pel que fa al pròxim any, l'equip educatiu valora necessari que el jovent tingui un paper de decisió més actiu en les temàtiques treballades en aquest espai.

Propostes de millora

Des del Servei d'Acompanyament Socioeducatiu per Adolescents i Joves valorem necessari fomentar la coparticipació i el treball conjunt amb la resta d'agents implicats, ja sigui de forma Interministerial, així com, amb els altres agents de la comunitat.

Creiem necessari valorar la continuïtat del servei més enllà dels 21 anys a causa de les dificultats d'habitatge actuals del país. A més, tenint en compte que el perfil actual de joves residents al recurs tenen previsió de continuar els estudis més enllà dels 21 anys. Aquest fet, conjuntament amb l'augment de menors tutelats residents al CRAE fa plantejar a l'equip educatiu la necessitat d'ampliar el nombre de places en un futur.

D'altra banda, considerem necessari revisar el procés de transició CRAE-SASAJ, ja que enguany, per necessitats del servei, els plans d'acoblament no sempre han respectat els processos individuals dels i les joves. A més d'adequar el perfil dels i les joves al recurs de forma que puguin acceptar i adaptar-se de forma positiva a les exigències que presenta el nivell d'autonomia.

Pel que fa als itineraris acadèmics, proposem establir un criteri unificat CRAE-SASAJ en relació a la orientació acadèmica post obligatòria, així com, establir els suports econòmics als quals es podrà accedir i la seva temporalitat.

Finalment, per una millora del treball educatiu i facilitar així el procés de coordinació entre els diferents professionals del servei, seria adient disposar d'un espai exclusiu per l'equip tècnic.

Annex

-Annex 1

SERVEI D'ACOMPANYAMENT SOCIOEDUCATIU PER ADOLESCENTS I JOVES VALORACIÓ DEL PROJECTE

Valora el projecte en el qual has participat

(De l'1 al 5, de menor a major grau d'acord)

Ítems	1	2	3	4	5
He assolit els objectius plantejats en el projecte					
He participat de forma activa durant el projecte					
El projecte ha complert les meves expectatives					
La meva motivació en realitzar el projecte ha estat adequada					
La dinamització per part de l'equip educatiu ha estat satisfactòria					
Els aprenentatges obtinguts seran d'ajuda en la meua vida quotidiana					

Anota tres (3) aspectes positius i tres (3) negatius de la teva experiència:

Aspectes positius	Aspectes negatius

Com milloraries les activitats plantejades?

--

-Annex 2

SERVEI D'ACOMPANYAMENT SOCIOEDUCATIU PER ADOLESCENTS I JOVES
VALORACIÓ DE L'HABITATGE TUTELAT

Valora la teva estada als habitatges tutelats

(De l'1 al 5, de menor a major grau d'acord)

Ítems	1	2	3	4	5
He assolit els objectius plantejats en el PVI					
L'acompanyament i el suport per l'equip educatiu ha estat adequat					
He adquirit eines i estratègies personals per a l'emancipació					
La comunicació i la relació amb l'equip educatiu ha estat adequada					
El temps d'estada al recurs al recurs ha estat adequat a les meves necessitats					

Anota tres aspectes positius i tres negatius de la teva experiència

Aspectes positius	Aspectes negatius

--	--

Tens interès en mantenir el contacte amb el SASAJ quan marxis de l’habitatge tutelat?

☐ **Si**

☐ **No**

Estaries disposat a participar en alguna acció de difusió per explicar la teva experiència?

☐ **Si**

☐ **No**

Com milloraries el servei d’habitatges tutelats?

--